

REDAKTIONEN

Østergade 33, 3200 Helsingør
Tlf. 48 79 69 00
gribskov@sn.dk
www.sn.dk/gribskov

Områderedaktør

Camilla Nissen (can)

Tlf. direkte: 48 79 25 31

Journalist

Claus Johansen (CJ)

Tlf. direkte: 20 19 40 98

Journalist

Nicklas Skyum Clausen (nic)

Tlf. direkte: 41 17 09 32

Journalist

Anna Hjortso (AH)

Tlf. direkte 60 37 81 25

Journalist

SALG

Tlf. 88 88 43 09

Salgschef Claus Heerwagen

ugeposten.salg@sn.dk

Tlf. direkte 27 83 99 16

Abonnement

48 24 41 00

abonnement@sn.dk

Dagligt kl. 8.30-16, lør. lukket

TID OG STED

MANDAG

08.00-20.00: Helsingehallerne:

Kviktestcenter

08.00-13.30: Gribskovhallen,

Græsted: PCR-test for

coronavirus, kræver tids-

bestilling

TIRSDAG

08.00-20.00: Helsingehallerne:

Kviktestcenter

15.30-21.00: Gribskovhallen,

Græsted: PCR-test for

coronavirus, kræver tids-

bestilling

BIOGRAFER

Gilleleje Bio

Mandag

15.00 Tom & Jerry

15.10 Peter Kanin hopper

hjemmefra

17.35 Druk

17.45 Nomadland

20.10 Centervagt

20.15 The Father

Ansatte magtede ikke Arbejdstilsynet vidste

HAVREGÅRDEN: Flere år før kostskolen lukkede, var Arbejdstilsynet bekendt med, at der var vold, selvskadende elever, misbrug og handel med stoffer. Alligevel orienterede tilsynet ikke de sociale myndigheder.

SMIDSTRUP: Elever, der skader sig selv, truer med at slå en medarbejder ihjel, trusler om tæskehold, misbrug og handel med hårdere stoffer. Og børn, der – med ledelsens egne ord – »har det rigtig skidt og bryder sammen«.

Den seneste tid har vi på avisen dykket ned i, hvordan de forskellige tilsynsmyndigheder ikke opdagede de massive problemer med seksuelle overgreb, grov mobning, vold, stofmisbrug og selvmordsforsøg, der fandt sted blandt eleverne på den nu lukkede kostskole Havregården.

På baggrund efterårets afsløringer er et centralt spørgsmål: Hvordan det kunne blive ved i flere år?

I denne artikel kigger vi nærmere på Arbejdstilsynets rolle i sagen via en aktindsigt i besøgsrapporter, påbud og andre dokumenter. Havregården, der lukkede ved årsskiftet, var godkendt til at optage børn med lette vanskeligheder, men Arbejdstilsynet havde allerede i 2014 og i 2016 talt med medarbejdere, der gav udtryk for, at de ikke var klædt på til at håndtere elevernes problematikker. Og medarbejderne havde ret, konkluderede Socialtilsynet i slutningen af forløbet: Skolen tog elever ind, som den ikke var godkendt til.

Men Arbejdstilsynet – som havde givet skolen påbud for at rette op på det dårlige arbejdsmiljø – orienterede ikke Socialtilsynet, som først i 2019 satte skolen under skærpet tilsyn.

- Vi havde en forestilling om, at Arbejdstilsynet ville give os besked, hvis de gav påbud af en sådan karakter, har Kristina Vang Jensen, tilsynschef for Socialtilsyn Hovedstaden, tidligere udtalt.

I perioden fra 2013 til september 2020 gav Arbejdstilsynet Havregården syv påbud i alt. Tre af dem blev givet i 2020 – efter Socialtilsynet havde henvendt sig til

Arbejdstilsynet om problemerne på skolen. Tilbage står dog tre centrale påbud fra 2014 og i 2016, som Arbejdstilsynet ikke orienterede de sociale myndigheder om. Lad os se nærmere på, hvad Arbejdstilsynet vidste hvornår.

I 2014 har tilsynet samtaler med både ledelse og medarbejdere. Her fortæller medarbejderne, at de dagligt oplever verbale overfusninger fra eleverne – såsom »hold fingrene fra mig pædofile stodder«, og at eleverne har en grænseløs og grænseoverskridende adfærd. En medarbejder siger, at »vi rammes af ord«.

Kostskolens ledelse fortæller tilsynet, at elevgruppen har ændret sig de seneste år, og at eleverne er mere »hårdkogte«. Ledelsen oplyser også, at man »som medarbejder skal kunne tåle, at der bliver sagt fuck dig, eller at der vælter en stol«.

Elever gik med kniv

Ifølge flere medarbejdere, finder der på dette tidspunkt også verbale trusler sted. Elever har for eksempel sagt, at »du skal passe på – jeg ved, hvor du bor« og »du skulle kraftedeme have nogle tæsk«. Endvidere reagerer eleverne også fysisk: Ifølge ledelsen har en elev i afmagt bidt og sparket en lærer, da læreren gik mellem to elever, der havde en fysisk konflikt.

Medarbejderne fortæller blandt andet, at nogle elever går med kniv, og at en elev – som del af en konflikt med andre elever – hentede en køkkenkniv, hvor medarbejderen måtte stoppe eleven. Dertil er der eksempler på, at elevernes forældre har været vrede og truende over for medarbejderne.

Børn bryder sammen

Daværende forstander Morten Ulrik Jørgensen informerer tilsynet om, at »Der er en belastning på medarbejderne af børn, der har det rigtig skidt og bryder sammen,« som Arbejdstilsynet formulerer det.

Derudover føler medarbejderne heller ikke, at de har de rigtige forudsætninger for at give eleverne den rette hjælp – hvilket hænger tæt sammen med elevernes meget forskellige behov.

Det fremgår nemlig af dokumenterne, at medarbejderne ikke føler, at de kompetencemæssigt er klædt på til at håndtere bredden af elevsammensætningen, fx ift. nogle af børnenes diagnoser. Børnene har ifølge

ledelsen diagnoser som ADHD, OCD, angst og spiseforstyrrelse.

»Der er f.eks. nogle af elevernes diagnoser, de ikke føler sig tilstrækkeligt vidende om i forhold til at kunne tolke og agere hensigtsmæssigt i relationen til eleven,« oplyser medarbejderne til tilsynet.

Ifølge nogle af skolens lærere, giver den meget inhomogene elevgruppe også vanskelige vilkår for undervisningen.

Forstander Morten Ulrik Jørgensen skriver bl.a. i et høringssvar til arbejdstilsynet om ovenstående beskrivelse af forholdene, at: »Vi oplever ikke de nævnte episoder som et billede af dagligdagen, men som en opsummering af kritiske episoder over lang tid. Dette gør dem dog ikke mindre alvorlige«. Hertil præsenterer han tiltag, der skal forbedre det psykiske arbejdsmiljø.

Ikke desto mindre giver tilsynet Havregården et påbud om at forebygge risikoen for vold og trusler og at sikre, at høje følelsesmæssige krav ikke forringer medarbejdernes sikkerhed og sundhed.

Selvskadende elever

I februar 2016 giver Arbejdstilsynet atter et påbud til skolen, der – ligesom sidste påbud – handler om at sikre, at høje følelsesmæssige krav ikke forringer medarbejdernes sikkerhed og sundhed samt at forebygge risikoen for vold og trusler.

Det fremgår af sagens dokumenter, at ledelsen orienterer tilsynet om, at der er elever, der skader sig selv. I flere tilfælde har elever skåret i sig selv, og »medarbejderne oplyser, at der løbende er elever, som de er bekymrede for«. De nævner i den forbindelse, at eleverne kan have psykiske eller psykiatriske problemer, som de ikke er klædt på til at håndtere.

Et eksempel er en elev, der giver anledning til bekymring: Eleven havde fortalt, at hun så forskellige ting, og havde sagt, at hun ville stikke en anden med en saks.

Det fremgår også, at flere elever havde et hashmisbrug, og at der var en periode med misbrug og handel med hårdere stoffer blandt eleverne.

Truede med tæskehold

Medarbejderne beretter igen om grænseoverskridende ytringer fra elever såsom »Jeg penetrerer dig med et kosteskaf« og voldelige episoder, hvor en elev under en konflikt truer til medarbejderne med at ringe efter et tæske-

- Med det vi i dag ved om forholdene på Havregården, ville vi gerne have ha-

hold og sende det efter dem.

Andre gange har elever under en konflikt ringet efter unge udefra, der dernæst er dukket op på skolen. En elev har også truet med at smadre et vindue til et værksted for at tage en økse og slå en medarbejder ihjel, og en anden elev kastede en saks lige forbi en medarbejders hoved.

Dertil fortæller medarbejderne, at der er en opgave i, at beskytte eleverne mod hinanden – der er elever, der er bange for andre elever. Og der er fortsat udfordringer i klasseværelset, hvor der er eksempler på, at elever »obstruerer« undervisningen.

Fra skolens ledelse lyder det, at »der er medarbejdere, der ikke er klædt på til at håndtere den børnegruppe, man har med at gøre på Havregården«.

Frederiksborg Amts Avis har spurgt Arbejdstilsynet, hvorfor tilsynet ikke orienterede andre relevante myndigheder om deres kendskab til disse forhold på kostskolen.

I et skriftligt svar fra tilsynschef Peter Andreas Madsen, lyder det:

- Når Arbejdstilsynet ikke

har fundet anledning til at indberette påbuddene fra 2014 og 2016 til Socialtilsynet, skyldes det, at Arbejdstilsynet, på tidspunktet for disse konkrete påbud, under tilsyn havde fokus på forhold i arbejdsmiljøet og ikke har vurderet, at eleverne på stedet åbenlyst mistrovedes som følge af forholdene på stedet i en sådan grad, at der skulle ske indberetning, skriver han og bemærker desuden, at tilsynet alarmerer andre tilsyn om en bekymring efter en konkret vurdering.

Påvirkede eleverne

Tilsynschef Peter Andreas Madsen skriver videre, at tilsynet gerne ville have haft en tættere dialog med Socialtilsynet – med den viden, som man har i dag.

- Det viser sig efterfølgende, at de konstaterede problemer ikke alene påvirkede medarbejdernes, men også elevernes trivsel negativt. Arbejdstilsynet har ansvar for og kompetencer til at føre tilsyn med de ansattes forhold, mens Socialtilsynet har fokus på elevernes forhold. Med det vi i dag ved om

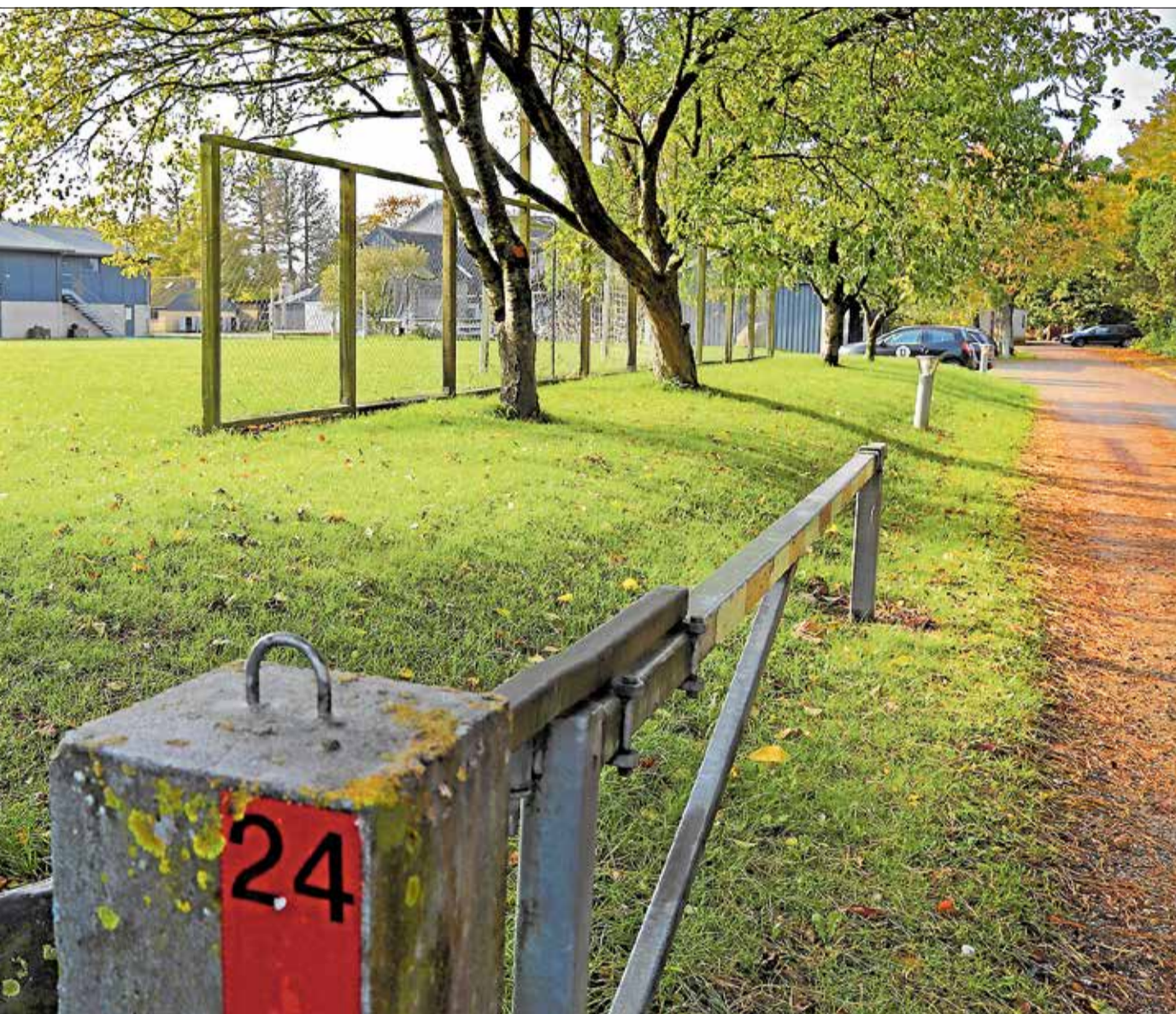
NYE CORONATAL I GRIBSKOV KOMMUNE

41,5
SMITTEDE
PR. 100.000 INDBYGGERE
DE SENESTE 7 DAGE

17
FAKTISK ANTAL
SMITTEDE
DE SENESTE 7 DAGE

Kilde: Statens Serum Institut

kostskoleelever: besked i flere år

For en tættere dialog med Socialtilsynet tidligere i forløbet, lyder det fra tilsynschef hos Arbejdstilsynet.

Foto: Allan Nørregaard

forholdene på Havregården, ville vi gerne have haft en tættere dialog med Socialtilsynet tidligere i forløbet.

Vi har også spurgt Arbejdstilsynet, om sagen har givet anledning til ændrede procedurer.

- På baggrund af erfaringerne med Havregården har Arbejdstilsynet, Socialtilsynet, Socialstyrelsen og Styrelsen for Uddannelse og Kvalitet indgået et samarbejde. Samarbejdet udføres i et koordinationsforum, hvor vi bl.a. drøfter udveksling af oplysninger mellem myndighederne med henblik på at forebygge lignende sager, svarer tilsynschefen.

I en politisk aftale fra foråret fremgår det, at samarbejdet mellem myndighederne skal sikres, og Socialtilsynet forpligtes til at videregive relevante oplysninger om bekymrende forhold og om tilsynsmæssige skridt til andre tilsynsmyndigheder. Men det er endnu ikke afgjort, om lignende skal gøre sig gældende for tilsyn som Arbejdstilsynet – det skal afsøges, fremgår det af aftalen.

TILSYN PÅ HAVREGÅRDEN

- På det seneste har vi afdækket, hvordan de massive problemer med seksuelle overgreb, grov mobning, vold, stofmisbrug og selvmordsforsøg på kostskolen Havregården gik under myndighedernes radar i flere år.
- Først i 2019 satte Socialtilsyn Hovedstaden skolen under skærpet tilsyn. Tilsynet har forklaret, at der ikke tidligere havde været alarmklokker, der ringede. Hverken skolens medarbejdere eller ledelse fortalte tilsynet om forholdene – en af årsagerne er, at de ansatte havde mistillid til hinanden og til ledelsen ifølge Socialtilsynet. Fremover vil tilsynet i højere grad veksle mellem gruppesamtaler og individuelle samtaler under besøg.
- Når det kommer til tilsynet med kostskolens ledelse, faldt det mellem to stole, har det vist sig. Ansvar for tilsynet med ledelsen lå hos Styrelsen for undervisning og kvalitet (STUK) efter en lovændring i 2016, men for alle andre typer tilbud gælder det fortsat, at Socialtilsynet har ansvaret. Sagen har medført ændrede procedurer for STUK, og i et koordinationsforum skal tilsynsmyndighederne i fællesskab nu afklare nærmere, hvordan ansvaret med kostskolers ledelse fordeler sig.
- Den daværende forstander Morten Ulrik Jørgensen blev i slutningen af sidste år meldt til politiet af Socialtilsyn Hovedstaden for blandt andet ydmygelse af et barn på skolen og forsømmelse af sin skærpede underretningsspligt. Politiet efterforsker stadig sagen.
- I en politisk aftale fra foråret fremgår det, at Socialtilsynet og samarbejdet mellem tilsynsmyndigheder skal styrkes, bl.a. på baggrund af sagen om Havregården. I aftalen fremgår det også, at kostskoler får skærpet deres oplysningspligt. Det udmøntes i et lovforslag, der forventes fremsat til efteråret.
- Læs alle artiklerne om Havregården på Sn.dk/Gribskov

Tag på passionerede traveture i Gribskov

Tema-gåturene indeholder også en pause, hvor arrangørerne byder på en forfriskning. Foto: Lisbet Rostgaard

GRIBSKOV: De kommende uger er der gåture med passion på programmet, når Frivilligcenter & Selvhjælp Græsted i samarbejde med Gribskov Går sammen arrangerer traveture.

Her vil man nemlig fortælle interesserede mere om det arbejde, frivilligcentret går og laver på en hyggelig tur i Græstedes grønne områder.

På de første ture har man hørt om Palles Venner og Vågetjeneste Gribskov.

Og de kommende torsdage vil flere tema-værter på gåturene fortælle om deres område, passion og erfaring.

God plads

Fælles for gåturene er, at der er god plads til at få stillet sin nysgerrighed og få en interessant dialog, lover en

pressemeldelse.

Gåturene føres an af erfarne gå-værter fra Gribskov Går Sammen, og turene foregår i et meget roligt tempo, så de fleste langsomtgående også kan gå med. Man skal dog kunne gå 3-4 km på halvanden time.

Mødestedet er hos Frivilligcenter Græsted (Græsted Stationsvej 8, 3230 Græsted) kl. 15, og planen er at være tilbage igen cirka kl. 16.30.

Tilmelding er ikke nødvendig, og arrangørerne byder på en forfriskning til pausen undervejs.

Læs mere om Gribskov Går Sammen på www.gribskovgaarsammen.dk, og se flere aktiviteter hos Frivilligcenter & Selvhjælp Græsted på www.frivilligcenter-graested.dk. *jesl*

Udstilling om pupper, der inspirerer til naturfordybelse

Frem til 26. juni kan man se Inge-Lise Koefoeds skulpturer udstillet i containerne på Svendebrevet 16 i Græsted. Pressefoto

GRÆSTED: Billedkunstner Inge-Lise Koefoed udstiller med overskriften 'Puppetid - puppeliv' skulpturer i sten, stål og arbejder på papir frem til 26. juni i de to containere på Svendebrevet 16, som udgør Showroom Græsted.

Inge-Lise Koefoed ønsker med sine værker at gøre opmærksom på det lille ubemærkede livs betydning for den store sammenhæng. At inspirere til fordybelse i naturen for der at finde svar på eksistentielle spørgsmål, og forståelse af livet. Værkerne kredser om

temaet 'pupper', deres forvandling fra et stadie til et andet, som metafor for, at vi alle er i gang med en konstant vedblivende forvandling, og at vi alle er en del af den store sammenhæng, og har betydning for den.

»Værkerne skal ses som små poetiske musikstykker, der indeholder budskabet om at standse op, se ind i os selv og mærke, om vi virkelig lever i samhørighed og forståelse med den natur, vi kommer fra, og som vi ikke kan leve uden,« skriver Showroom Græsted i en pressemeldelse. *jesl*